

ΑΠ' ΤΟ ΚΡΑΣΙ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Μια ιστορία τραγουδώ, ένα τραγούδι ουράνιο
για μιαν Ανάσταση τρανή, στον κόσμο ξακουσμένη
μέσα στη μαύρη τη σκλαβιά, ενός λαού ειμαρμένη
που σε αγώνα ρίχτηκε άνισο και τιτάνιο.
Πετράδι ήταν σπάνιο και φως στην οικουμένη!

Πέρασαν χρόνια και καιροί και τέσσερις αιώνες
πού 'πεσ' η Βασιλεύουσα, του Κωνσταντίνου η Πόλη
και πήραν την Αγια-Σοφιά, το θεϊκό περβόλι
κι η Ελλάδα σκλάβα, στα δεσμά, σ' αιώνιους χειμώνες.
Του έθνους παγετώνες και της ψυχής πανώλη.

Ζούσε χωρίς ελευθεριά, στη σκοτεινιά, στη χλεύη
στο γιαταγάρι του πασά, στον Τούρκο υποταγμένη
φωνή δεν είχε λεύτερη, έπρεπε να σωπαίνει
στ' άδικο του κατακτητή, το δίκιο να κηδεύει
μα λευτεριά προσμένει κι ανάσταση υφαίνει.

Και τετρακόσια πέρασαν τα χρόνια στο σκοτάδι
μες στις Τουρκιάς τη φυλακή, δεσμώτης του σουλτάνου
στ' αφέντη κάθ' επιθυμιά υπηρέτης του τυράννου
μα ήρθε ο καιρός να ορθωθεί απ' το βυθό του Άδη
να βγάλει το μαγνάδι της όψης του λειψάνου.

Κι αείφεγγη Ανάσταση τρανή και ξακουσμένη
του νάματος της λευτεριάς ολάνθιστο μνημείο
στης Άγιας Λαύρας τη Μονή του έθνους το αντηχείο
καπεταναίοι, αρματολοί, όλοι στο φως λουσμένοι
της γης οι αντρειωμένοι υψώνουν αίνο θείο.

Ο Διάκος ο Αθανάσιος ορθός στην Αλαμάνα
σαν Λεωνίδας στέκεται έμπροσθεν του Βρυώνη
κι ο Παπαφλέσσας στον Μοριά με πάθος που φουντώνει
εις το Μανιάκι τραγουδά του έθνους τον παιάνα
της Πασχαλιάς καμπάνα τη θέληση πυρώνει.

Στο Ζάλογγο οι Σουλιώτισσες, στο Αιγαίο η Μπουμπουλίνα
οι Ναουσαίες αστροφεγγιές στου Αράπιτσα τα βάθη
Μανιάτισσες με δρέπανα και της Μαντώς η σπάθη
η Μόσχω η Τζαβέλλαινα, η Δέσπω η γερακίνα
του Ελληνισμού η καρίνα που τ' αύριο διαπλάθει.

Καραϊσκάκης, Μπότσαρης και ο Κολοκοτρώνης
Κανάρης, Παπανικολής, σου πλέκουνε στεφάνι
με της καρδιάς το φλάμπουρο και της ψυχής μελάνι
μ' Ανδρούτσο, και Νικηταρά, Ελλάδα μου, ματώνεις
τη λευτεριά απλώνεις στις δόξας το λιμάνι.

Πώς η ψυχή τους πάλλεται μες στου φωτός το θάμπος!
και γιγαντώνει την αλκή για νέους Μαραθώνες
για Σαλαμίνες, Πλαταιές, νέους σεπτούς αγώνες
κι όλοι μεθούν απ' το κρασί της λευτεριάς το λάμπος
και τα βουνά κι ο κάμπος, του γένους προμαχώνες.

Απ' τον Μοριά, τη Ρούμελη και όλα τα νησιά μας
Μακεδονία, Ήπειρος και Θεσσαλία, Θράκη
η Λευτεριά είν' ο σκοπός, είναι για μας η Ιθάκη
κύμα γαλάζιο της ψυχής, του Έθνους ο αδάμας
στέμμα απ' την καρδιά μας, αιθέριο αεράκι.

Κι ανέτειλε η Λευτεριά κι η Ανάσταση του γένους·
ο ήλιος ο χρυσόλαμπος το έθνος καταυγάζει
κι η Ελλάδα ασημοστόλιστη ντυμένη στο ατλάζι
φεγγοβολά στα πέρατα με του Έλληνα το σθένος
κι η Παναγιά η παρθένος μ' αγάπη τη σκεπάζει!

28/3/2021

Ιωάννης Παναγάκος

ΤΙ ΩΡΑΙΑ ΕΠΟΧΗ Η ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑ!

Όμως στη σύγχρονη εποχή, αυτή που ζούμε τώρα
δεν είν' καθόλου εύκολο να τα διανοηθείς
τόσα εγκλήματα φρικτά κατά του δούλου γένους
που διέπραττε κάθε στιγμή του μίσους η φυλή.

Ήταν ο εξισλαμισμός, ο βίαιος σαν χάρος
δηώσεις και καταστροφές, εξανδραποδισμοί
βαριά κι εξουθενωτική, ωμή φορολογία
ο φόρος ο του αίματος και ο κεφαλικός.

Καθ' όλη τη μακραίωνη κι αβάσταχτη δουλεία
τόσα σκαμπανεβάσματα με όρτσα τον βοριά
αυλάκωναν τη σκέψη μου και την ψυχή, το σώμα
όπως χτυπούσε το ραβδί του Τούρκου η ... «αρετή»

που έσφαζε, που βίαζε, και οικειοποιούταν
περιουσίες κι αγαθά, και όλα τα καλά
και άρπαζε ό,τ' ήθελε, και ζώα και ανθρώπους
να τά 'χει για ευχαρίστηση, δικά του δουλικά.

Η απόδειξη ήταν χάρτινη κι έπρεπε να την έχεις
αν ήθελες να έμενες και πάλι εν ζωή
γιατί αυτή βεβαίωνε πως έχεις πάρει άδεια
κι αυτό το έτος που περνά να έχεις κεφαλή.

Και πλήρωνες φόρο βαρύ να πάρεις τέτοια άδεια
«χαράτσι» που το λεν αλλιώς, «φόρο κεφαλικό»
γιατί αλλιώς ω! δύσμοιρε, ω! δύστυχε αδερφέ μου
σου ελάφρυναν τους ώμους σου από την κεφαλή.

Κι ακόμα επαχθέστερος ήταν ο άλλος φόρος
το αισχρό το «παιδομάζωμα», που παίρναν τα παιδιά
τ' άνθος του γένους το αβρό, με του αίματος τον φόρο
κι αφήναν οικογένειες στο πένθος το βαρύ.

Κι έτσι ... «ωραία» πέρναγε η εποχή εκείνη
οι Τούρκοι με τους Έλληνες, ... σύμπνοια αγαστή
θέλουνε να μας πείσουνε κάποιοι προσκυνημένοι
μα έκανε επανάσταση ο νους κι η λογική.

Κι έτσι το ξέρουν οι καιροί κι ο αντίλαλος του χρόνου
τί μαύρα χρόνια πέρασε του Έλληνα η ψυχή
με την Τουρκιά δερβέναγα, του Τούρκου το χατζάρι
να σφάζει σώμα κι όνειρα το γλεύκος τη ζωής.

Κι αν τα ξεχάσουν οι Γραικοί, ποτέ δε θα ξεχάσουν
οι αιώνες και οι ουρανοί το μέγα το κακό
που έπραξαν οι βάρβαροι σε κάθε ευκαιρία
σαν όταν ξεκινήσαμε για την ελευθεριά

που έκαψαν, που έσφαξαν που βίασαν και πάλι
κάθε ανθρώπινη πνοή και κάθε τι ανθηρό
στου εικοσιένα τη σπονδή γι' ανάσταση του έθνους
και η ψυχή τους φάνηκε μαύρη μ' απανθρωπιά.

14/8/20

Ιωάννης Παναγάκος

ΤΟΥ ΦΩΤΟΣ Ο ΛΟΓΟΣ

Πεθύμησα το λεύτερο, το χρώμα της αλήθειας,
μα μου 'χουν βάλει της θηλιάς, το μαύρο χρώμα ν' αντικρίζω,
να μην αλλάξω το δρομί και πάρω της απείθειας –
ο βρόγγχος, πέλεκυς βαρύς, πονά, μες στις καρδιάς το γκρίζο.

Θέλω ν' ανέβω, ν' υψωθώ, ν' απλώσω τα φτερά μου·
μα είν' τα βήματα βαριά, πνιχτά και σιδεροφραγμένα·
συνθλίβουνε τη νιότη μου, συντρίβουν τα όνειρά μου
και θλίβουν την καρδούλα μου, ωμά, στου κόσμου την αρένα.

Το ξέρω, έχω επιλογές· να ορθώσω την ψυχή μου
κατάντικρύ τους, με το φως και με του Λόγου την ικμάδα·
ή τους αφέντες να υμνωδώ κι ό,τι πονά τη γη μου
και τους βλογάει και τους ζει και σβήνει του φωτός τη δάδα.

Μα εγώ, τη δάδα της ψυχής, πού ν' του φωτός ο Λόγος,
δε χαραμίζω, δεν τη σβηώ· θα την ορθώσω για να λάμπει
καταντικρύ στους δήμιους· δεν θά 'μαι ηδυλόγος·
φωτιά θ' αστράψω και βροντές, τη θέλησή μου δε θα κάμψει

κανένα πόνος ή θηλιά· θ' αντέξω το αγριοβόρι·
κι αν μείνω μόνος στην νυχτιά, πάλι θα πνίξω το μαράζι·
κι αν έρθει ώρα να χαθώ στου ήλιου τ' ανηφόρι,
δεν με πειράζει και μου αρκεί, να δω τον ήλιο να χαράζει!

(12/10/2009)

Ιωάννης Παναγάκος

Από την ποιητική συλλογή "Βαρκάδα στο Χρόνο" - Άριστιό μετά Χρυσού Μεταλλίου στον διεθνή διαγωνισμό του περιοδικού Λόγου – Τέχνης – Πολιτισμού «Κελατινά» και του Λογοτεχνικού Ομίλου «Ξάστερον» 2011.

Μελοποιήθηκε από τον συνθέτη Δημήτρη Μηνακάκη και παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Φεστιβάλ του Αγίου Δημητρίου στις 13 Σεπτεμβρίου 2021, «ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ 13 Σεπτεμβρίου 2021» - «Δημήτρης Μηνακάκης 1821-2021: Η Μουσική ως διαχρονικό μέσον έκφρασης των αγώνων του λαού μας.»

<https://www.youtube.com/watch?v=z-Z8lcQ37Ws>

ΟΙ ΗΜΙΘΕΟΙ ΤΟΥ ΣΟΥΛΙΟΥ

Με τ' άρματα πάντα ξυπνούν, με τ' άρματα κοιμούνται
 Σουλιώτες και Σουλιώτισσες πέρα ψηλά στο Σούλι
 όλη τη μέρα στη φωτιά το βράδυ караούλι
 λιτοί και σκληροτράχηλοι, τον Τούρκο δεν φοβούνται.

Τη λευτεριά την έβαζαν πιο πάνω απ' τη ζωή τους
 περιφρονούσαν τους δειλούς, τον λόγο τους σεβόνταν
 στον πόλεμο δεν λάκιζαν, ποτέ τους δεν κρυβόνταν
 και τίποτα δεν έβαζαν πιο πάνω απ' τη τιμή τους.

Λάμπρος Τζαβέλας οδηγεί τη μάχη προς στη νίκη
 κι ας έχει πιάσει όμηρο το γιο του ο εχθρός του
 «απάντων τιμιώτερον» «μητρός τε και πατρός» του
 είν' η πατρίδα η γλυκιά` σ' αυτήν κι αυτός ανήκει

όπως κι ο γιος κι ο εγγονός, ο Κίτσος ο Τζαβέλας
 πού 'ταν στους τρεις καλύτερους πολεμιστές της νίκης
 κατά την επανάσταση, βλαστός της θείας δίκης
 κι ήταν καμάρι της φυλής, αητός της φουστανέλας.

Κι εκεί στο Κούγκι ο Σαμουήλ, σαν έπεσε το Σούλι
 φωτιά μονάχος έβαλε στα πυρομαχικά τους
 με τους συντρόφους του μαζί, το έλεγε η καρδιά τους
 ελεύθεροι πεθάνανε, της λευτεριάς νταούλι.

Όπως και οι Σουλιώτισσες στο βράχο του Ζαλόγγου
 προτίμησαν ελεύθερες, παρά ατιμασμένες
 να φύγουν από τη ζωή, στη λευτεριά ταγμένες
 με τα παιδιά τους πέσανε στα βράχια μετά βόγγου

και τραγουδούν ελεύθερες «γεια σου κόσμε καημένε
 γεια σας πολύχρωμες πλαγιές γεια σας γλυκά ρυάκια
 γεια σας περήφανοι αετοί και άσπρα συννεφάκια
 ελεύθερες ερχόμαστε εις Σε, Μαρία Παρθένε»!

2/9/2020

Ιωάννης Παναγάκος

Μελοποιήθηκε από τον διακεκριμένο Συνθέτη Δημήτρη Μηνακάκη.

ΜΑΝΗ - Ο ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Ο χάρος με τη λευτεριά παλεύουν και βρυχώνται
μα οι Μανιάτες πρώτοι αυτοί σέρνουνε τον χορό
ποτέ τους δεν φοβήθηκαν της μάχης το λουτρό
σαν Σπαρτιάτες πολεμούν κι αυτοί αναγεννώνται.

Ο άρχοντας Πρινοκοκκάς μαζί με τριακοσίους
Μανιάτες οχυρώθηκε στο οχυρό Καστρί
κατεναντίον νά 'ρχεται τον Πορθητή θωρεί
ως Λεωνίδα καρτερεί με τους δικούς του αντρείους.

Σαν τα λιοντάρια πολεμούν, ορμούν σαν τα γεράκια
μα αιχμάλωτους τους πιάνουνε και τους περιγελούν
κομματιαστά τους κόβουνε κι όπως μπορούν χαλούν
και τον γενναίο Πρινοκοκκά τον γδέρνουν, τα τουρκάκια!

Μετά ο Κλαδάς Κροκόνδειλος - περίεργο όνομα είχε -
που απ' τη Μάνη κίνησε και μέχρι τον βορρά
την Ήπειρο ελευθέρωσε - τη λευτεριά ορά -
μα δε μπορούσε να οσμιστεί - απάτες δεν κατείχε -

πως θα τον πρόδιδαν ποτέ οι φίλοι σύμμαχοί του!
Τον πρόδωσαν έτσι απλά, οι φίλοι Βενετοί
κι όταν τον έπιασε η Τουρκιά, τι εικόνα Θεέ, φρικτή!
τον γδάραν ολοζώντανο, ως και την κεφαλή του.

Τέτοιους γενναίους ήρωες η Μάνη εγεννούσε
αμέτρητα κινήματα για την ελευθεριά
μέχρι που τα κατάφεραν, τ' ανέμου τα θεριά
αυτονομία να γευτούν, κι η λευτεριά σκιρτούσε.

Μάνη, συνώνυμο, μαθές, με την ελευθεριά
σαν αετοί περήφανα, ελεύθεροι πετούν
μία βοήθεια έχουνε για να επικρατούν
ριζώνει μέσα τους βαθιά, κι αυτή 'ναι η αντρεία!

Μα «λευτεριά ή θάνατος» σ' εκείνους δεν αρμόζει
αφού πάντα ελεύθεροι τόσους αιώνες ζουν
αυτόνομοι, στον τόπο τους μονάχοι επιζούν
«Νίκη ή θάνατος», ηγούν, αυτό 'ναι που δεσπόζει.

Ω! Ναι! Αυτό αρμόζει, τα σύμπαντα αντηχούν!

Ο ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Για να μπορεί ο αετός το φτέρωμα ν' απλώσει
πρέπει, σαν ήτανε μικρός, νά 'χε καλή τροφή,
και για ν' ανθίσει η Πασχαλιά και νά 'χει ωραία μορφή
πρέπει να έχει ρίζωμα και χώμα να φυτρώσει
χώρο για να φουντώσει ίσαμε την κορφή.

Έτσι κι η Επανάσταση κατόρθωσε ν' ανθίσει
γιατί ένας πρωτομάστορας είχ' εργαστεί πολύ
χάνοντας για τη λευτεριά ως και την κεφαλή
παλεύοντας νυχθημερόν στο γένος να θυμίσει
και να το δια φωτίσει ποια έχει αποστολή.

Ο Ρήγας ο Βελεστινλής, ριγά για την πατρίδα
και την φαντάζει' όρθια, ελεύθερη, τρανή
στη «Χάρτα» του την παριστά μ' ελεύθερη φωνή
ξανοίγοντας τα πνεύματα, ανοίγει νέα σελίδα
γλυκιά που 'ν' η φροντίδα να γίνει γαλανή!

«Καλύτερα να έχουμε, έστω και μία ώρα
ζωή, όμως ελεύθερη, παρά σε φυλακή
σαράντα χρόνια στη σκλαβιά, δούλοι και αυλικοί»
το λέει του Έθνους η καρδιά πως έφτασε η ώρα
ευλογημένη χώρα, ψυχή ελληνική.

Το κάλεσμα του «Θούριου», άστρο στην καταιγίδα
ταράζει τα θολά νερά, φτερώνει την καρδιά
κι ο πόθος για τη λευτεριά απλώνει μια ευωδιά
διάπυρο κάλεσμα ψυχής σταλάζει την ελπίδα
κι υψώνει μιαν αψίδα με θεία ψαλμουδιά.

Αλλά δεν ήτανε γραφτό να ζήσει τα όνειρά του
να δει το μέγα έργο του ν' ανοίγει τα φτερά
ούτε τα λούλουδα να δει ν' ανθίζουν θαλερά -
τους αετούς που έθρεψε, τα άνθη τα δικά του`
το έθνος του θανάτου τον φόνευσε ψυχρά!

Όμως οι ιδέες που έσπειρε μες στις νυχτιές το σκότος
ρίζωσαν μέσα στην καρδιά του δόλιου του ραγιά
και λίγα χρόνια αργότερα έγιναν η μαγιά
που έδειξε τη διαδρομή, σαν λευτεριάς πιλότος
ηλιο-αστραπής ο κρότος, τους έθνους λειτουργιά!

(22/8/2020) Ιωάννης Παναγάκος

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ Τ' ΑΣΤΡΟ

Πού είναι τ' άστρο
που μας φωτούσε
και μας ωθούσε
κει στα ψηλά

Πού 'ναι κρυμμένο
πού έχει δέσει
κι εγώ έχω πέσει
στα χαμηλά.

Άραγε θά 'ρθει
μια Άγια μέρα
μες στη φοβέρα
σαν ξαστεριά

να ξαναλάμψει
στην καταιγίδα
πάλι η ελπίδα
κι η λευτεριά!

Το ξέρω, θά 'ρθει
αν το θελήσω
να πολεμήσω
γι' αυτή τη γη`

νά 'μαι πετιέμαι
αχούς βροντάω
φλόγες πετάω
και να η αυγή!

5/5/2020

Ιωάννης Παναγάκος

Μελοποιήθηκε από τον συνθέτη Δημήτρη Μηνακάκη και παρουσιάστηκε στα πλαίσια του Φεστιβάλ του Αγίου Δημητρίου στις 13 Σεπτεμβρίου 2021, «ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ 13 Σεπτεμβρίου 2021» - «Δημήτρης Μηνακάκης 1821-2021: Η Μουσική ως διαχρονικό μέσον έκφρασης των αγώνων του λαού μας.»

<https://www.youtube.com/watch?v=5VR9RIZwK4Q>

ΤΟ ΚΑΛΕΣΜΑ ΓΙΑ ΛΕΥΤΕΡΙΑ

Εικοστή πέμπτη του Μάρτη, μια στιγμή πολύ μεγάλη
που επρόκειτο το Έθνος την πορεία του να βρει`
στην Αγία Λαύρα όλοι πατριώτες φλογεροί
συγκεντρώνονται ομοθύμως παίρνοντας τη θεία σκυτάλη
της ελπίδας που προβάλλει
και τη λευτεριά θωρεί.

Με το λάβαρο στα χέρια ο μητροπολίτης άδει
θεικές ευχές και ψάλλει, και τους Έλληνες καλεί
«λευτεριά ή αλλιώς θυσία της ζωής κι ώρα καλή»`
ανασταίνεται η Ελλάδα απ' τα κάτεργα του Άδη
νά το, φεύγει το σκοτάδι
και η λευτεριά ομιλεί.

Τόσα δάκρυα και αίμα μες στα τετρακόσια χρόνια
που έχυσαν της Ρωμιοσύνης οι πολύπαθοι βλαστοί
πότισαν βαθιά τις ρίζες και μ' ελπίδα θαυμαστή
της ελευθερίας το δέντρο έλιωσε ευθύς τα χιόνια
στης πατρίδας μας τα κλώνια
πού 'ν' του ήλιου η κουπαστή.

Προεστοί κι ιερωμένοι, φιλικοί, καπεταναίοι
με της λευτεριάς τη φλόγα, της ψυχής φεγγοβολή
έμποροι, πεπαιδευμένοι, κλέφτες και αρματολοί
όλοι τους, μικροί, μεγάλοι, παλληκάρια όλοι γενναίοι
προς τη λευτεριά που εμπνέει
στρέφουνε την κεφαλή.

Από το Μοριά, την Κρήτη κι από τη Μακεδονία
κι απ' την Ύδρα και τις Σπέτσες, τα ηρωικά Ψαρά
κι απ' τη Ρούμελη, τις νήσους στου Αιγαίου τα νερά
και απ' όλη την Ελλάδα, για να φύγ' η τυραννία
όρκο με ομοφωνία
δίνουν σε όσια κι ιερά!

Η ψυχή του εικοσιένα όλη ορθή κι αναστημένη
στη γιορτή της Θεοτόκου, στον σεπτό Ευαγγελισμό
άγγελμα ελευθερίας στέλνει για ξεσηκωμό
του ταλαίπωρου του γένους και ευθύς η ειμαρμένη
την ελευθεριά ανασταίνει
στης πατρίδας το βωμό.

19/8/2020

Ιωάννης Παναγάκος

*Α' Βραβείο στον 11^ο Παγκόσμιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό του Ελληνικού Πολιτιστικού Ομίλου Κυ-
πρίων Ελλάδος (Ε.Π.ΟΚ.), 2020 – 2021 στην κατηγορία της Ποίησης.*

ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΥΤΕΡΙΑ!

Πύρινο ξίφος διαπερνά την καρδιά του στερεώματος.
 Ασέλγειας αποτύπωμα αιώνων στην καρδιά απ' τη σπορά του μίσους.
 Τρέμουσα η μνήμη της αυγής μελετά τα παλιά μεγαλεία, νοσταλγεί και ελπίζει.
 Ωσπου το μήνυμα χρονοκέντητο με άπειρες απόπειρες κάρπισε
 και σπιθόβολο σφρίγος ιερούργησε λαμπηδόνες τις ακολουθίες του φωτός.
 Του Αχιλλέα και τ' Αλέξανδρου χρυσόλαμπος ήλιος καταυγάζει την άνοιξη
 και ο Άγγελος ο καλός της Θεοτόκου ευαγγελίζεται την Λευτεριά.
 Γαλάζιο κύμα των ρυθμών της καρδιάς θροΐζει στη σκέψη των ραγιάδων
 που ραγιάδες δεν τους πάει να είναι. 1821. 25^η Μαρτίου!
 Και να, ξεπετιέται μαρμαρυγή χαράς κι ελπίδας στην Άγια Λαύρα το σύνθημα
 με το δαυλό της ψυχής μας: Ελευθερία ή θάνατος αδερφοί!
 Τρικυμία του σύμπαντος εντός μας, τροφός του αναστάσιμου ξεσηκωμού.
 Ο προαιώνιος νόμος και το δίκιο του ήλιου, επιτέλους ανθίζει στη γη της ελιάς!
 Κόντρα στο βίαιο εξισλαμισμό, στις δηώσεις, στις καταστροφές.
 Ενάντια στις σφαγές, στους εξανδραποδισμούς, στο παιδομάζωμα και στο χαράτσι.
 Παρά τους βιασμούς του σώματος και των ψυχών από τον βάρβαρο κατακτητή.
 Χωρίς όπλα και πυρομαχικά, μα με το δαυλί στο χέρι ενός Κανάρη
 τη θέληση ενός Κολοκοτρώνη και το μπαρούτι της ψυχής του έθνους.
 Απ' τον Μοριά και τα νησιά του Αιγαίου, απ' το Ιόνιο και τη Ρούμελη
 ως την Ήπειρο και τη Μακεδονία, τη Θράκη και τη Θεσσαλία.
 Απ' την Κύπρο και την Κρήτη, Ύδρα, Σπέτσες και Ψαρά.
 Και να, που στις προκυμαίες της πίστης και της πατρίδας η λευτεριά ανθίζει.
 Με μια προσευχή στην Παναγιά, τον ουρανό της καρδιάς μας.
 Αξία ανεξίτηλη και άφθαρτη στο διάβα των αιώνων.
 Αρχέγονης πηγής ουσία που των κυττάρων της ο κραδασμός
 πάλλει το φως εντός της, κι η καμπάνα των αιώνων βοά Ε Λ Ε Υ Θ Ε Ρ Ι Α!
 Τα σήμαντρα της οικουμένης υμνούν την ηχοθάλασσα
 του αντίλαλου, του Πάνσεπτου, του Τρισμέγιστου Άθλου!
 Και το άροτρο του ήλιου αλέθει τις νύχτες και τις κάνει λευτεριά κι Ανάσταση.
 Ανάσταση και Λευτεριά. Αδέρφια, να! Φέγγει η Ανάσταση κι η Λευτεριά!

30/3/2021

Ιωάννης Παναγάκος

ΟΤΑΝ Η ΧΙΟΣ ΒΑΦΤΗΚΕ ΚΟΚΚΙΝΗ

Στη Χίο την πολύπαθη στου εικοσιδύο το Πάσχα
εκατονείκοσ' ήτανε χιλιάδες όλοι οι Χιώτες
σαν μπήκαν Τούρκοι κι έσφαξαν και ρήμαξαν τον τόπο
σφάζανε όλα τα παιδιά κάτω απ' τα τρία χρόνια

και από τους άνδρες όλους τους δώδεκα ετών και πάνω
κι απ' τις γυναίκες κάθε μια πάνω απ' τα σαράντα
κι όλους τους άλλους λάφυρα, στα σκλαβοπάζαρά τους
και στο κρεβάτι τους σιμά, τις τρυφερές υπάρξεις.

Πέντε φορτία ήτανε κομμένα τα κεφάλια
και δυο φορτία ήτανε μ' αυτιά πού 'ταν κομμένα
που απέστειλαν σαν λάφυρα, στη Πόλη, στον Σουλτάνο
επτά τα πλοία σύνολο μ' εκείνα τα πεσκέσια.

Η θάλασσα κοκκίνησε απ' τη σφαγή εκείνη
και πόνεσε και φώναξε και τ' άκουσε η Ευρώπη
και τότε σαν κατάλαβε τί πράμα είν' ο Τούρκος
ξύπνησε και βοήθησε κι εκείνη στον αγώνα

βλέποντας πως τη λευτεριά τη λαχταρούσε ο Έλλην
και πως γι' αυτή θυσίαζε τα πάντα, τη ζωή του
ελευθερία ή θάνατος ήταν το σύνθημά του
και άρα ήταν άξιος για να την κατακτήσει.

14/8/20

Ιωάννης Παναγάκος

ΣΕ ΕΧΩ ΜΕΣΑ ΜΟΥ

Σε έχω μέσα μου
και δεν πεθαίνεις
σε έχω μέσα μου
συ μ' ανασταίνεις.

Σε έχω μέσα μου
χρόνια, καιρό
σε έχω μέσα μου
ψωμί, σταυρό.

Είσαι οι ιδέες
που συμβολίζεις
του ήλιου η θλίψη
όταν δακρύζεις.

Είσαι η πατρίδα μου
το άγιο βλέμμα
γη ποτισμένη
με ηρώων αίμα.

Οι Θερμοπύλες μας
κι η Άγια Λαύρα
της Σαλαμίνας μας
η Θεία αύρα.

Είσαι το σύμβολο
της Άγιας Πίστης
κομμάτι του είναι μας
ουσίας υψίστης.

Στη Βασιλεύουσα
αγιογραφία
μες στην ψυχή μας
Θεού Σοφία.

Πολλοί προσπάθησαν
να σ' ευτελίσουν
να σε προσβάλλουνε
να σε γκρεμίσουν

μα οι ιδέες μας
πάντα θ' ανθίζουν
δεν καταστρέφονται
μόνο φωτίζουν'

είν' η πυξίδα μας
μαζί κι ο φάρος
το εσωκάντηλο
που φέγγει θάρρος.

Κι είσαι τα πάντα μου`
όσα πιστεύω
όσα με κάνουνε
και γαληνεύω.

Είσαι η ουσία μου
η υπόστασή μου
Λόγος ο άναρχος
κι η θέωσή μου.

Σε έχω μέσα μου
κύμα κι ελπίδα
ειρήνη-πόλεμος
θριάμβου ασίδα.

Είσαι η σημαία μου
η Αγια-Σοφία μου
ο Παρθενώνας μου
κι η Παναγιά μου.

Και αν σε κάψουνε
μ' ένα φυτίλι
κι αν σου γκρεμίσουνε
τη γήινη ύλη

θα σ' έχω πάντοτε
μέσα στα στήθια
σε κάθε βήμα μου
φως και αλήθεια.

Δε θα πεθάνεις
είσαι η ψυχή μου
τ' ορμέφυτό μου
κι η προσευχή μου!

25/7/2020,
Ιωάννης Παναγάκος

Γ' Βραβείο Ποίησης στον Ε' Πανελλήνιο Λογοτεχνικό Διαγωνισμό 2022-2023 των ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΝ ΟΡΙΖΟΝΤΩΝ ΛΕΜΕΣΟΥ.

ΤΗΣ ΓΗΣ ΤΟ ΟΝΕΙΡΙΟ ΚΑΛΛΟΣ!

Ευπόλυτη στον Γολγοθά, μ' αγέρωχη ανεβαίνει
 μ' ένα στεφάνι στα μαλλιά σαν από φως των αστεριών
 κι ας έχει η νύχτα φυλακή το δόλιο της το σώμα.
 Μαζί της τ' αειτόπουλα τον ένδοξο σταυρό βοηθώντας να σηκώσει
 τραγούδια πλέκουν από φως
 κι απ' της ψυχής τους τ' άρωμα λουλούδια
 και στεφανώνουνε το φως που απ' την ψυχή πηγάζει
 το φως που τη σεπτή της κεφαλή γλυκά την περιβάλλει.
 Μερώνυχτα πολλά, βδομάδες, μήνες, χρόνια
 παλεύουν μ' όλα τα στοιχεία στον άνισο της ύλης τον αγώνα
 μα άνθισε το στερέωμα χαμόγελα φωτός
 τι είχε από πριν νικήσει ο φράχτης τούτος
 στον μέγιστο, σ' εκείνον πού 'ναι της ψυχής,
 του πνεύματος τον άθλο.
 Ο φράχτης δε θα πέσει.
 Γιατί έχει μέσα του το φως όλης της οικουμένης
 κάθε πολίτη ελεύθερου πού 'ν' και του φράχτη ετούτου.
 Κι ας είναι χειροπόδαρα δεμένοι όλοι εντός του.
 Κι ας είναι η κυρά η καλή σαν στον ζυγό δεμένη
 και στον σταυρό οδηγείται.
 Στον Γολγοθά την Παναγιά μητέρα αντικρύζει
 και την ψυχή της σαν κι Αυτής νοτίζουνε τα δάκρυα των παιδιών της
 της Παναγιάς κι αυτή παιδί.
 Μα πίκρας δεν είν' δάκρυα, ούτε και πόνου είναι
 μόν' είναι δάκρυα χαράς για την Ανάσταση εντός τους
 γιατί έχουνε την Λευτεριά μες στην ψυχή τους γέννα.
 Γέννα Λευτεριάς, μα Λευτεριά κι η μάνα.
 Κι ας κουβαλάει τον σταυρό στον Γολγοθά ν' ανέβει.
 Κι ας είν' ξυπόλητη κι αυτή, μαζί και τα παιδιά της.
 Η λευτεριά δεν ντύνεται με λούσα και πλουμίδα.
 Έχει τα πόδια της γδαρτά, τα χέρια ματωμένα
 το πανωφόρι άφαντο, τα ρούχα ξεσκισμένα.
 Μα έχει το βλέμμα απέριττο σαν του Χριστού το ιερό Του κοίταγμα
 κι είναι το σώμα της ορθό σαν της Θεάς Παλλάδας
 με γαλανόλευκες ανταύγειες τριγύρω απλωμένες
 μες στου Αιγαίου τα χρώματα και του Ιονίου το κάλλος.
 Ο φράχτης δε θα πέσει.
 Γιατί εδώ αιώνια ζει το «ταν ή επί τας» και το «μολών λαβέ!
 Γιατί «τα κλειδιά του Μεσολογγιού είναι κρεμασμένα
 στις μπούκες των κανονιών μας. Ελάτε να τα πάρετε».
 Κι ας πάτησαν τα ηρωικά νησιά, Ντολμά, το Βασιλάδι
 οι βάρβαροι του Ιμπραήμ, του Κιουταχή τ' ασκέρια.
 Στη λιμνοθάλασσα σαν να κινούνται ακόμα, σκιές οι μορφές

και τ' αντρειωμένα τα πλοία του Μιαούλη που κι αυτά βουβά απομείναν.
 Βοήθεια άλλη δεν μπορεί να ρθει. Βοήθεια δε θά 'ρθει!
 Αλλά και τί, μ' αυτό!
 Το Μεσολόγγι κείται μέσα τους κι η λευτεριά η ψυχή τους.
 Και τούτη η κυρά η καλή στον Γολγοθά επάνω
 είν' ένα σώμα, δυο ψυχές που έχουν γίνει μία!
 Η λευτεριά μια θάλασσα, όλους τους κατακλύζει,
 γιατί είν' της μάνας της παιδιά, κι αυτή 'ναι η Ελλάδα.
 Οι δυο ψυχές σ' ένα κορμί που έχουν γίνει ένα.
 Ακούω τον αντίλαλο του Πάνσεπτου αγώνα
 αφρολουσμένο πέλαγος στις λευτεριάς τον δυόσμο.
 Κι αυτή ναι η Λευτεριά με της ελληνικής ψυχής το πύρωμα
 της γης το ονείριο κάλλος!
 Τώρα θα λεν οι λέοντες πως πολεμούν
 σαν όλου του κόσμου τους πολίτες τους ελεύθερους
 τι μόνο αυτοί μπορούν πολίτες νά 'ναι του Μεσολογγιού
 να τραγουδούν της λευτεριάς τραγούδισμα ιερό
 στην ιερή την πόλη.
 Ο Νότης Μπότσαρης κι ο Δημήτριος Μακρής
 ο Κίτσος ο Τζαβέλλας και ο Αθανάσιος Ρατζηκώτσικας
 μα και ο Μπαίρον, ο Χάου και ο Μάγιερ
 και τόσοι άλλοι, όλοι τους τόσες ψυχές ελεύθερες
 πελώριο ταξίδεμα και κοίτασμα φωτός
 με τα φτερά του ουρανού πετάνε
 που μες στις φλέβες τα φυλάνε της ψυχής.
 Και σαν ήρθε η πιο μεγάλη στιγμή...
 «Εις το όνομα της Αγίας Τριάδος...».
 «Εκείθε με τους αδερφούς, εδώθε με το χάρο»!
 Κι ο Χρήστος ο Καψάλης κι ο Ρωγών Ιωσήφ
 ωσάν σε έκρηξη ηφαιστείου
 στην πυριτιδαποθήκη, με το φυτίλι στο χέρι,
 σφριγηλοί, σπιθόβολοι κι ελεύθεροι
 στον ουρανό πετούν και ιερουργούν το φως.
 Κι είναι το Μεσολόγγι ο Γολγοθάς και θεία πάθη!
 Κι είν' ο Χριστός στο σώμα των Ελλήνων!
 Γι' αυτό κι οι ακολουθίες οι λαμπηδόνες του φωτός
 σμίγουν εκεί: στην ΕΞΟΔΟ!
 Και γίνονται μαζί Ευαγγελισμός κι Ανάσταση!
 Ο Ευαγγελισμός της Λευτεριάς!
 Η Ανάσταση του Γένους!

24/4/2021

Ιωάννης Παναγάκος

ΩΔΗ ΣΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΤΟ ΚΡΙΝΟ ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

«Τα όρια τούτα από το 1821 καθορίζονται υπό του αίματος του εκχυθέντος εις τα σφαγεία των Κυδωνιών, της Κύπρου, της Χίου, της Κρήτης, των Ψαρών και του Μεσολογίου και εις τους πολλούς κατά γην και κατά θάλασσαν αγώνας, δια των οποίων εδοξάσθη το ανδρείον τούτο έθνος». Απάντηση που έδωσε ο Ιωάννης Καποδίστριας τον Οκτώβριο του 1827 ερωτηθείς από τον εκπρόσωπο του Αγγλικού Υπουργείου Εξωτερικών Wilmot Horton, αναφορικά με τα όρια που αξιούσε η Ελλάδα μετά το τέλος του αγώνα.

*Σαν μισόσβηστο τ' αστρί κι άργειε να φωτίσει
γιατί δεν πηγαίνανε όλοι χέρι-χέρι
κι ούτε γνώριζε κανείς μέρα να ορίσει
γι' αυτό βρήκαν μες στο φως κάποιον σαν αστέρι.
Άγγελος σαν χρυσοφώς, πρώτος στους αρίστους
την Ελλάδα που έχουνε άστρο της ψυχής τους.*

*Στην Ευρώπη αντίβαρο, πνεύμα ελευθερίας·
το σκοτάδι πολεμά πού 'χε επιβάλει
ο σκοπός ανίερης κάποιας συμμαχίας
ο σκοπός του Μέτερνιχ, το ψυχρό ατσάλι
που δεν άφηνε φωνή να ορθωθεί, ν' ανθίσει
κι όταν κάτι ορθώνοταν κοίταε να το σβήσει.*

*Απ' του έθνους τους ταγούς, και εκ της Τροιζήνας,
των Ελλήνων οδηγός κι άγιος φύλακάς τους
επελέγη νά 'ναι αυτός, του έθνους ο πυρήνας
των Ελλήνων πλοηγός κι άξιος της γενιάς τους
τι είχε ικανότητες όσο κανείς άλλος
σαν της μουσικής αρμός και της πλάσης θάλος.*

*Είν' ο Καποδίστριας, ο αφρός του κόσμου
ο σπουδαίος Έλληνας, λαμπερό αστέρι
στην Ευρώπη μελωδιά κι ευωδιά του δυόσμου
που τον κάλεσε η πατρίς, ίδιος καλοκαίρι.
Του φωτός κελάρυσμα στ' άνεμου το θάμπος
ενατένιση ψυχής στου φωτός το λάμπος.*

*Της πατρίδας ο εκλεκτός, σύμβολο του γένους
αφού καταγότανε εκ πατρός και μάνας
από ρίζες και κορμούς στον σκοπό ταγμένους
ν' ακουστεί ελεύθερος του έθνους ο παιάνας.
Η μία άκρη η Κέρκυρα, του πατρός η πόλη
και η Κύπρος εκ μητρός, του Θεού περβόλι.*

Ρίχνετε ολόθυμος στο ιερό καθήκον
 εκ του μηδενός, πνοή, επ' το τέλμα, κράτος
 μ' ό,τι κι αν ασχοληθεί πράττει το προσήκον
 φλέγεται για τον σκοπό, καιομένη βάτος·
 τον σκοπό τον ιερό, να ορθωθεί η Ελλάδα
 και στη γη την ιερή ν' απλωθεί η λιακάδα.

Σαν λαμπάδα, για εσέ, καίει στο βωμό σου
 ω, μητέρα ιδεών, καύχημα του κόσμου
 που είσαι ακόμα δέσμια πάνω στον σταυρό σου
 ω, πατρίδα του φωτός, οδηγέ και φως μου.
 Τη φορεσιά του ήλιου χρυσή μου πατρίδα
 σου χάρισε σαν ήρθε του κόσμου η ελπίδα.

Αγωνίστηκε χρόνια, και πριν κι αφού ήλθε
 να αλλάξει τα σχέδια, στυγνής εποπτείας
 κι επιδέξιων σχεδίων και ελιγμών μετήλθε
 και το κέρδος επήρε, πρώτ' αυτονομίας
 και στο τέλος, πριν φύγει στο στερνό ταξίδι
 πόσο ωραία επήρε χρυσό δαχτυλίδι!

Το διπλάσιο μέγεθος πέτυχε να έχει
 το νιοφώτιστο κράτος, με διπλωματία.
 Λεύτερο σαν τα πουλιά και να υπερέχει
 όχι μόνο αυτόνομο, μα με ανεξαρτησία!
 Τα φτερά του ουρανού της ψυχής τα βύθη
 να πετά πολύ ψηλά σαν σε παραμύθι.

Κι αν δεν το κατάφερε ν' απελευθερώσει
 και της Κύπρου το ένδοξο, ματωμένο χώμα
 και με τη μητέρα του σαν παλιά να ενώσει
 έδωσε τις μάχες του με ψυχή` κι ακόμα
 τί `ναι η Κύπρος δίδαξε – να μαθαίνει η Ευρώπη:
 του Ελληνισμού παιδί κι οι Άγιοί του Τόποι.

Εις το εσωτερικό μάχεται για ομόνοια
 για ενότητα ασφαλή όλων των μερίδων
 για να λήξει οριστικά η σκληρή διχόνοια
 πού `ναι αιτία κι αφορμή μαύρων καταιγίδων.
 Με πυρφόρα διάθεση φέρνει φως κι ελπίδα
 την ομόνοια ιερουργεί να υψωθεί η πατρίδα.

Οργανώνει τάχιστα τις υπηρεσίες
 θέτει τα θεμέλια της ορθής πορείας
 μα του ανοίγουν πόλεμο όλες οι φατρίες
 καθώς έχασαν με μιας θώκους εξουσίας.
 Ήταν άρχοντες αυτοί, θέλαν τα πρωτεία
 και δεν ζέραν τί θα πει ισοπολιτεία.

Μα με πίστη στον σκοπό, σταθερός στον στόχο
 ανασκάπτει αναφανδόν ό,τι προεξέχει
 στον στρατό, στη Θέμιδα, βήμα ζωοδόχο
 ενσταλάζει αρετές, κάθε τι προσέχει
 που σαν νόμος κι οδηγός θά 'ναι ο κανόνας
 για να έχει αίσιο τέλος ο αγώνας.

Φτιάχνει τακτικό στρατό, πρότυπο ισχύος
 κι είναι η πρώτη του φορά, του στρατού του γένους
 που έχει οργάνωση σωστή, τακτικός τελείως
 και στης Πέτρας το στενό μ' αστραπές του σθένους
 και με τακτική σωστή και με πειθαρχία
 τον εχθρό κατανικά· μάχη με ουσία

αφού χάρη σε αυτή την σπουδαία νίκη
 τελευταία που ήτανε μάχη του αγώνα
 λευτερώθη η Στερεά κι έγινε προσθήκη
 στα εδάφη που άφηναν πίσω τον χειμώνα
 κι έτσι υποχρεώθηκαν όλοι αυτομάτως
 να αναγνωρίσουνε το καινούργιο κράτος.

Μα ποτέ δε σταματά τον μεγάλο αγώνα
 μάχεται δυναμικά για όλα τα σπουδαία·
 την παιδεία προσπαθεί νά 'ναι η κολώνα
 που θα οδηγεί σωστά ως θεία ρομφαία
 και ακόμα νοιάζεται και για την υγεία
 νά 'χουν όλοι οι Έλληνες υγιή πορεία.

Στήνει τη διοίκηση με περίσσεια γνώση
 τους αγρότες δεν ξεχνά και τη γεωργία·
 με εκπαίδευση βοηθά το έθνος ν' αντρειώσει
 κι οργανώνει άριστα την οικονομία.
 Τ' άμοιρα τα ορφανά όλα τα στεγάζει
 κι ό,τι φαύλο συναντά παρ' ευθύς τ' αλλάζει.

Την περιουσία του όλη στην πατρίδα
 τη διαθέτει να σωθεί και να ορθοποδήσει
 και από τ' αδιέξοδα κι απ' την καταιγίδα
 το τρεμόσβηστο αστρί να μπορεί ν' ανθίσει.
 Έτσι, τ' άγουρο σκαρί, απ' την τρικυμία
 μ' άριστο τον πλοηγό βγήκε σε αιθρία!

Τη μεγάλη μάστιγα των νερών του Αιγαίου
 τους ληστές των θαλασσών και την πειρατεία
 ως και τη μεταφορά κάθε τι λαθραίου
 την εξάλειψε γοργά, όπως τη δουλεία.
 Στα νερά τα ένδοξα ήρθε η γαλήνη
 και γαλήνια ν' ανθεί θα μπορούσε η ειρήνη.

Την βιαία έκφραση κάθε τί ακραίου
 κάθε βάνανυση ροπή, όπως τη ληστεία·
 πάταξε αμείλικτα, με αρχές δικαίου
 και τιμώρησε αυστηρά κάθε αλαζονεία.
 Στην ξηρά ή στη θάλασσα έθεσε κανόνες
 μα ήταν αφορμή αυτό νά 'ρθουνε κυκλώνες.

Ξένα ήταν συμφέροντα πού 'χαν τον σκοπό τους
 και χρησιμοποίησαν μερικές φατρίες
 πού ήθελαν να γίνεται πάντα το δικό τους
 κι ήταν ευκολόπιστες στις συκοφαντίες·
 έτσι κάπως πείστηκαν πως με ευνομία
 θα την χάσουν σίγουρα την ελευθερία.

Και δεν άργησε πολύ σκοτεινιά ν' απλώσει.
 Της νυχτιάς τα πέλματα τ' άγιο φως πατήσαν
 και το φέγγος του έκαναν να ξαναθαμπώσει
 αφού τ' άνθος του ήλιου τους στο αίμα το κυλήσαν.
 Τον θρηνούσε ο ουρανός πέρα σε μιαν άκρη
 και η στάχτη του όνειρου έπινε το δάκρυ.

Εσωριάστηκε ο γίγας, του έθνους το κρίνο·
 το φως εβασίλεψε, καρδιές πια, κομμάτια
 ο αγέρας δονούσε την πλάση με θρήνο
 της διχόνοιας οι σκιές του κλείσαν τα μάτια.
 Σε μια κόγχη της λύπης εχάθη η ελπίδα
 χάθηκαν και τα πουλιά μες στην καταιγίδα.

Ως ο ήλιος έσκυψε για να τον φιλήσει
της ψυχής του κοιτώντας με δέος τα ύψη
δεν κρατήθη το φως του στεγνό να κρατήσει
το φιλί του λουσμένο κι αυτό μες στη θλίψη.
Η ψυχή της Ελλάδας κατάστηθα ετρώθη
κι ό,τι πόνος υπήρχε, πελώριο τον νιώθει.

Ω! πατρίδα γαλανή, πόσο πόνο ακόμα!
Τα ένδοξα τα τέκνα σου που είχες για καμάρι
που με γενναιότητα, με ψυχή και σώμα
λευτεριά σου έδωσαν, δόξας πού 'ν' δοξάρι
πόσο λάθος έκαναν, έγκλημα μεγάλο
τί κι αν δυο μόν' έσφαλαν, δε θ' αντέξεις άλλο!

Τετρακόσια πέρασες χρόνια στο σκοτάδι
και προσπάθησες ξανά, και ξανά και πάλι
ν' αποβάλεις το ζυγό, της σκλαβιάς μαγνάδι
κι είναι τραγικό αυτό, χάνεις το πηδάλι
λίγο πριν να 'ρθει η αυγή και ν' ανθίσει η μέρα
ό,τι ωραίο κέρδισες έρμαιο του αγέρα.

Όμως, ευτυχώς για σε, ήλιου θυγατέρα
το αστέρι που έσβησαν κάποια απ' τα παιδιά σου
πρόλαβε να σπείρει ανθούς για να πας πιο πέρα
και να, ρίζωσαν οι ανθοί· δόξα στ' όνομά σου!
Έτσι δικαιώθηκε ένδοξη η γέννα
αίμα αγνό που χύθηκε το εικοσιένα.

Τώρα που η πατρίδα μας κινδυνεύει πάλι
απ' τον ίδιο γείτονα, που δε θέλ' ειρήνη
και το χέρι έτοιμο το έχει στη σκανδάλη
για να καταφέρουμε νά 'χουμε γαλήνη
ας κοιτάξουμε ξανά το έργο το σπουδαίο
του μεγάλου δάσκαλου· είναι αναγκαίο.

Τη σωστή οργάνωση ισοπολιτείας
και με κύριο άξονα τη δημοκρατία
μ' άρτια εκπαίδευση αγαθής παιδείας
με κυρίαρχο παντού τη νομοκρατία
τα σπουδαία έργα του, παρακαταθήκη
που άφησε στο έθνος μας ηθική διαθήκη.

Ας πυργώσουμε ξανά τους έθνους την ασπίδα
στα νερά τα γαλανά του σεπτού Αιγαίου
με γενναίο φρόνημα στους έθνους την κοιτίδα
να μη επιτρέψουμε, άλλο, του δικαίου
προσβολή, βεβήλωση και λαθροχειρία·
γι' αυτό είν' εγγύηση όλων μας η ανδρεία·

και το μεγαλύτερο όπλο της φυλής μας
η αιχμή του δόρατος, ο πολιτισμός μας
τ' αγαθά του πνεύματος πού 'ν' η δύναμή μας
και το ήθος μ' αρετή νά 'ναι οδηγός μας.
Πανάγιο καντηλέρι τον δρόμο φωτίζει
του πρώτου κυβερνήτη το ήθος π' αγνίζει!

11/12/2021

Ιωάννης Παναγάκος

ΜΑ ΤΟΤΕ ΗΤΑΝ ΤΟ ΕΙΚΟΣΙΕΝΑ

Σαν πλησιάζει ο καιρός στο τέλος του να 'ρθει
 στην καταχνιά ξεχνιέμαι και γυρίζω λίγο πίσω.
 Ένα λαγούμι στον χρόνο ανοίγω
 και τους ορίζοντες της καρδιάς μου, την καρδιά της ψυχής μου
 στο πρωτόφταστο την φέρνω σημείο του τώρα
 εκεί που πρωτόζησα ετούτες τις πληγές
 τότε που πληγωμένη η ψυχή κατάβαθα
 αλυχτούσε κι έκλαιγε τη μαύρη προσευχή της
 στην αλλοτινή της πορεία
 και που ο αντίλαλος ο παλιός, ο χρυσόφαντος της ιστορίας
 εισάκουσε το πρόσταγμα το πανάρχαιο
 και μοσχομύριστες αντισήκωσε τις καρδιές μας
 ως στης Λάυρας το φλάμπουρο της Άγιας.
 Μα τότε ήταν το εικοσιένα
 κι ήταν ο Γέρος, ο αητός του Μοριά, κι ήταν κι ο Γιώργης Καραϊσκάκης
 τ' αρματολίκια κι η κλεφτουριά! Κι ήταν ακόμα ο Παπαφλέσσας
 κι ο Αθανάσιος ήρωας, ο Διάκος, και ο καλόγηρος ο Σαμουήλ
 και οι Ελεύθεροι στο Μεσολόγγι, πολιορκημένοι εντός των τειχών
 μα με ελεύθερη ψυχή και πνεύμα όπως ο ήλιος κι η ξαστεριά!
 Κι ήταν το Σούλι, τα Δερβενάκια, χορός στο Ζάλογγο, Κούγκι φωτιά!
 Κι ήσαν κι ήσαν ... οι Έλληνες ραγιάδες,
 που ραγιάδες δε θέλαν νά 'ναι
 κι ήταν κι ήταν το αστέρι το μισόσβηστο,
 μα άσβεστη πόχει την φλόγα στην ψυχή!
 Για το ξεπέταγμα! Για τον μεγάλο ξεσηκωμό!
 Το αστέρι που τρεμόσβηστο φούντωνε για του Γένους το ξαναγέννημα!
 Την ανάσταση των παλιών αιώνων.
 Κι ήταν ακόμα τότε που πίναμε τον φόβο και τραγούδι τον εκάναμε στα χείλια
 μα πιο πολύ στις καρδιές μας.
 Δεν μας έπινε ο φόβος. Δεν μας έπιανε ο φόβος.
 Μον' κρασί τον κάναμε και μπόλι στις ψυχές μας
 σαν τον Μιθριδάτη.
 Κι έτσι πατήσαμε το δράκο εντός μας που ραγιάς - ραγιάς κοιμότουνε
 πνεύμα και θέληση και χέρια ποντισμένα στην υπνονεφέλη του τίποτα,
 ραγιάς ραγιά, πισθάγκωνα τον εαυτό του ψυχοδεμένο στο πουθενά καθήλωνε
 και, ξάφνω, ραγιάς – ραγιάς κοιμήθηκε και ξύπνησε αληθινός ως ήταν,
 ως γεννήθηκε, Έλλην,
 ως για την ανθρωπιά του τον έταξε ο Θεός πλαστουργώντας τον
 στους ανθρώπους.
 Και τώρα, τώρα, ω, τώρα!
 Ραγιάς –ραγιά, ραγιαδισμό διδάσκει
 και γραϊκύλους στους αδαείς απιθώνει τους στοχασμούς του
 λιγδώνοντας των περασμένων μεγαλείων την ανάμνηση.

Κι ο Μεγάλος Σουλτάνος κι οι Βεζίρηδες,
 όλοι τους τυμβωρύχοι των μνημείων της ιστορίας,
 της παλιάς και της μελλούμενης,
 να δίνουν τον τόνο.

Κι απόξω, μακριάθε, κι από μέσα, εδώθε,
 το Μέγα Διευθυντήριο να εποπτεύει.

Επιδαψίλευση επαίνων

στους καμαρότους που καμαρωτά προσκυνούν
 φωτιά και λάβρα στους απροσκύνητους!

Έπαινος σ' όποιον μάινα την περηφάνια του κρατά
 σ' όποιον την ψυχή του να την διαφεντέψουν αφήνει,
 μύδροι και αρά, σ' όποιον τα πανιά στον άνεμο ορτσάρει.

Μα η Σύβαρη έπεσε

γιατί «μολών λαβέ» δεν είχε μάθει, τί σημαίνει.

Γιατί, «όχι», στους βάρβαρους να λέει δεν είχε μάθει.

Στους βάρβαρους εκτός` στους βάρβαρους εντός.

Μα πιο πολύ δεν καταλάβαμε, εμείς,

πως κανείς έξωθεν δεν ημπορεί να μας βλάψει

αν δεν ανοίξει η Κερκόπορτα απ' τους εντός, τους από μέσα.

Αχ, καρδιά μου!

Πόσο πιο πάνω θά 'σουνα, και συ, πατρίδα,

αν έθαβες στο χθες όλους εκείνους που πάντα ήσαν χθες.

Αν τους θήλιαζες στο ικρίωμα της ιστορίας

με την επιγραφή που ταιριάζει στους Εφιάλτες: "Προδότης".

Αλλά εσύ, ψυχή μου, πού είσαι;

Πού αλώθηκες, ψυχή μου;

Ω, αναστήσου, μέρα χαράς πού 'ναι σήμερα, μέρ' Αναστάσιμη,

μέρα οπού η Θεοτόκος ευαγγελίζεται!

Να, ο Άγγελος, το μήνυμα που φέρνει το καλό!

Η Παναγιά παραστέκει σε.

Ψυχή μου, ορθώσου στον ουρανό σου!

Ο Κύριος, μετά Σου!

31/8/2012

Ιωάννης Παναγάκος

Από την ποιητική συλλογή " Αχ, Πατρίδα μου, Μάνα Πατρίδα " - Αριστείο μετά Χρυσού Μεταλλίου στον διεθνή διαγωνισμό του περιοδικού Λόγου – Τέχνης – Πολιτισμού «Κελαινό» και του Λογοτεχνικού Ομίλου «Ξάστερον» 2012.

ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΕΙΣΑΙ ΚΑΙ ΚΥΡΑ

Ελλάδα, πλώρη του Θεού και φως της οικουμένης
την ομορφιά της ξαστεριάς και τ' όνειρο της λευτεριάς
που δίδαξες σ' αυτή τη γη, και μ' αγιασμό ευφραίνεις
η Ρούμελη και ο Μοριάς και τα παιδιά της κλεφτουριάς
γόνοι κληρονομιάς βαριάς, μέσα στο φως λουσμμένης

μαζί με τ' άλλα αδέρφια τους εις την ξηρά, στο Αιγαίο
του εικοσιένα τη χρονιά ανοίξανε ξανά πανιά
με πίστη στον αγώνα τους και με ηθικό ακμαίο
κάτω απ' του Τούρκου τον χιονιά και της σκλαβιάς την παγωνιά
άνθισαν λευτεριάς κλωνιά με φρόνημα γενναίο.

Κι ανέτειλε νέα αυγή στου ήλιου την κοιτίδα·
του εικοσιένα η εποχή που πάντα ζει μες στην ψυχή
Ελλάδα μου, στα σπλάχνα σου στάλαξε την ελπίδα
κι εκείνη η μεγάλη αρχή, με πίστη και μ' απαντοχή
με την ουράνια ευχή έγινε ηλιαχτίδα.

Στη Θεσσαλία, Ήπειρο, νησιά, Μακεδονία
απλώθηκε το μέγα φως που φέγγει λευτεριά σαφώς
στην Κρήτη, στο ένδοξο νησί, στη Θράκη· ευωδία!
Μα έμεινε καημός κρυφός που τ' όνειρου είναι τροφός
της Ήπειρου το Άγιο Φως, της Κύπρου η ελευθερία.

Τώρα πατρίδα μου χρυσή, μετά διακόσια χρόνια
έχεις καθήκον ιερό: το παρελθόν σου το λαμπρό
να μην αφήσεις έρμαιο στο μένος, στη διχόνοια
αλλά με βήμα σταθερό να τ' αναστήσεις φωτερό
για ένα μέλλον θαλερό, μ' αγάπη και ομόνοια.

Για να μπορείς ειρηνικά λεύτερη να οδεύεις
να μην ξεχνάς τρία τινά, να τα τηρείς παντοτινά:
μονάχη σου να ορθώνεσαι, βοήθεια μη γυρεύεις
πίονι μη γίνεσαι ξανά, σκέψου τα «Όχι» τα τρανά
μ' ενότητα, στο φως κι αγνά, έτσι θα προοδεύεις.

Ό,τι με αίμα κέρδισες στις μάχης το πεδίο
μην τους αφήνεις να πωλούν και το λαό να ξεγελούν·
είσαι η ιερή Ελλάς, δεν είσαι ένα πορνείο.
Οι αιώνες, δες, αντιλαλούν κι οι ήρωες φεγγοβολούν
για δόξα και τιμή μιλούν· είσαι αρετής μνημείο.

Ορθώσου ως στον Όλυμπο, αυτό 'ν' τ' ανάστημά σου!
Τα Αιγαιογάλαζα νερά, στα μπράτσα σου τα στιβαρά
ειρήνης λίμνη να γενούν· ας είν' το μέλημά σου.
Με τα σκαριά τα ισχυρά και τα ένδοξά σου τα φτερά
βασίλισσα είσαι και κυρά του πνεύματος· στοχάσου!

26/2/2021

Ιωάννης Παναγάκος

Πρώτο Βραβείο στον Ι' Παγκόσμιο Ποιητικό Διαγωνισμό της ΑΜΦΙΚΤΥΟΝΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ.

ΣΤΟΥ ΗΛΙΟΥ Τ' ΑΝΗΦΟΡΙ

Θαλασσογέννητοι καημοί, ηλιολουσμένοι πόθοι
τη ρότα σου την κράτησαν με τον αυγερινό
τον στόχο δεν το ξέχασες του ονείρου τον τρανό
τι κι αν σε χτύπησαν βροντές, από μακράν κι αυτόθι
ο ελληνισμός διεσώθη
με λόγο φωτεινό.

Φουρτουνιασμένοι άνεμοι σε έσπρωχναν στον πάτο
κι αφηνιασμένοι κεραυνοί σε έπληξαν σκληρά
τον πόθο δεν τον έσβησες, τα όσια κι ιερά
με όπλο το χαμόγελο, απλό, καλοσυνάτο
με φως πού 'ναι γιομάτο
κι αγάπη, σταθερά.

Απ' το ζενίθ του ουρανού, αστέρι μέσα στ' άστρα
που η πνοή σου φώτιζε το σκότος των λαών
κλονίστηκες και γεύτηκες το όξος των σκιών
μα κράτησες μες στην ψυχή της ξαστεριάς τα κάστρα
της λευτεριάς βυζάστρα,
μήτηρ των ιδεών.

Και τώρ' αστρόλαμπρη ξανά στου ήλιου τ' ανηφόρι
τι κι αν οι σκοτεινόφεγγοι, οι μολευτές της γης
πασχίζουν να λαβώσουνε το φέγγος της αυγής
ηλιόπρηπη Ελλάδα μου, εσύ, γαλάζια κόρη
στον ήλιο βάζεις πλώρη
άστρο της χαρραυγής!

21/5/2020

Ιωάννης Παναγάκος

1ο Βραβείο στον 20ο Διεθνή Διαγωνισμό Ποίησης 2020 του Περιοδικού Λόγου, Τέχνης και Πολιτισμού "ΚΕΛΑΙΝΩ" του Λογοτεχνικού Ομίλου "ΖΑΛΩΝΗ" "Ξάστερον".

Ρυθμομετρική ποίηση ειδικής αρχιτεκτονικής, με σύνθετο Ιαμβικό μέτρο (15σύλλαβος, 14σύλλαβος, 13σύλλαβος), σε πεντάστιχες (θεωρημένες και ως εξάστιχες, μετά από σπάσιμο του 5^{ου} στίχου) στροφές με τα παρακάτω δύο κύρια χαρακτηριστικά:

- Πρώτο. 15σύλλαβοι ο 1^{ος} και 3^{ος} στίχος κάθε στροφής, 14σύλλαβοι ο 2^{ος} και 3^{ος} στίχος, και ο 5^{ος} που είναι 13σύλλαβος να σπάει σε δύο, ένα 7σύλλαβο και έναν 6σύλλαβο.

- Δεύτερο. Ομοιοκαταληξία Σταυρωτή στους τέσσερις πρώτους στίχους, 1^{ος} με 4^ο και 2^{ος} με 3^ο, και με τον 5^ο (μετά το σπάσιμο) ίδιο με 1^ο και 4^ο ενώ ο 6^{ος} ακολουθεί τον 2^ο και 3^ο. Αλλιώς η μορφή αυτή μπορεί να αναφερθεί και ως σύνθετη ομοιοκαταληξία: 1^{ος} με 4^ο και 5^ο, και 2^{ος} με 3^ο και 6^ο.

Μελοποιημένο από τον διακεκριμένο συνθέτη Δημήτρη Μηνακάκη:

<https://www.youtube.com/watch?v=z-Z8lcQ37Ws>

<https://www.youtube.com/watch?v=5VR9RIZwK4Q>

